

Miniseminar

9 nasjonale LAR konferanse

Blir den «nye» retningslinjen brukt?

Erfaringer fra et brukerstyrt prosjekt

Brittelise Bakstad / Ida K. Olsen

- Hvilke råd gir forskningen oss om implementering
- Våre erfaringer med implementering
- Resultater fra en fersk spørreundersøkelse
- Hvordan nå ut til dere? ...

Hva sier den oppsummerte forskningen om implementering

Eller hva skal til for at en nasjonal retningslinje blir tatt i bruk i klinisk praksis?

De fleste av oversiktene viser at det hjelper å kombinere flere tiltak

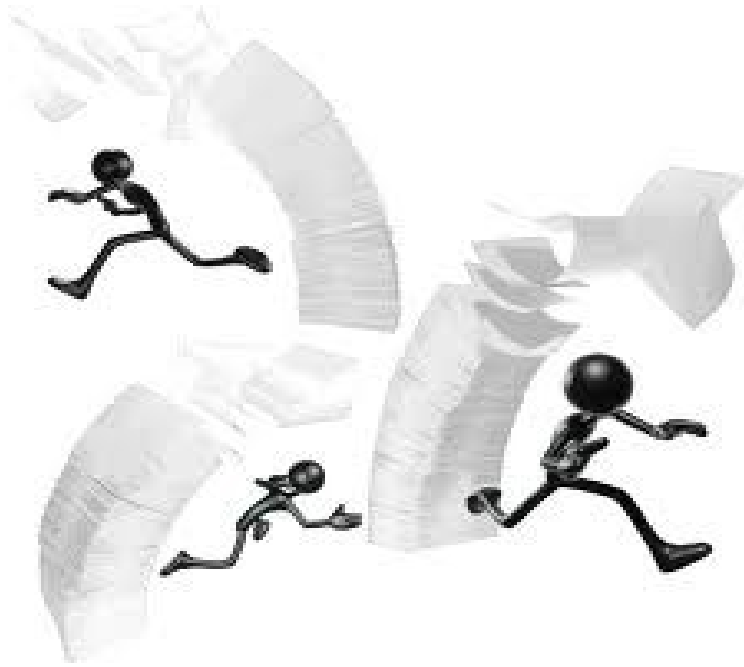
Retningslinjenes innhold og utforming påvirker også bruk. For eksempel har retningslinjer større sjanse for å bli fulgt dersom:

de er enkle å forstå

de lett kan prøves ut

...de ikke krever spesielle ressurser..

Kjennskapen helsepersonell har til retningslinjen og kunnskapen om innhold vil påvirke bruken av den.

Egenskaper ved pasientens **sykdomstilstand** ser ut til å påvirke, for eksempel komorbiditet reduserer sjansen for at retningslinjene blir fulgt.

Foto: Everystockphoto

....og sist men ikke minst - brukernes makt

Forskningen sier

- Bruk av opinionsledere gir muligens noe bedre samsvar med ønsket praksis
- Kombiner mange tiltak
- Sørg for at brukere vet
- Flodgren G, et al: Cochrane Database of Systematic Reviews 2011
- BMC Medical Informatics and Decision Making.

Største hindre for implementering er f.eks.

Mangel på støtte fra kolleger eller overordnede

Mangel på tilstrekkelig personale og tid

Litt: Flodgren G, et al: Cochrane Database of Systematic Reviews 2011
BMC Medical Informatics and Decision Making / Helsebiblioteket

Hva gjorde vi

- Utarbeidet plan for implementering
- Kommunikasjonsplan
- Arrangert implementeringsmøter med kompetansesenter, brukerrepresentant, Buf dir., og forskningsmiljø
- Sendt informasjon til sentrale aktører
- Holdt innlegg på 15 konferanser/fagforum før, og arrangert eller holdt innlegg på 24 konferanser etter lansering 2 mai. 2011
- Brukerinitierte tiltak som blogg, SMIL, film, dialogkonferanser
- Media

...har det hjulpet så langt?? eksempelet amming

1. *Kvinner i LAR bør oppfordres til å amme barna sine og gis den hjelp og støtte de trenger for å få til dette*
2. *Mødre som bruker metadon anbefales å amme uavhengig av hvilken metadondosering de står på*
3. *Ved amming bør buprenorfin være 1 valg, med kombinasjonslegemiddelet med buprenorfin /nalokson som 2.valg*

- Enkelte sykehus fraråder i stor grad kvinner i LAR å amme og kvinnene herfra ammer i mye mindre grad

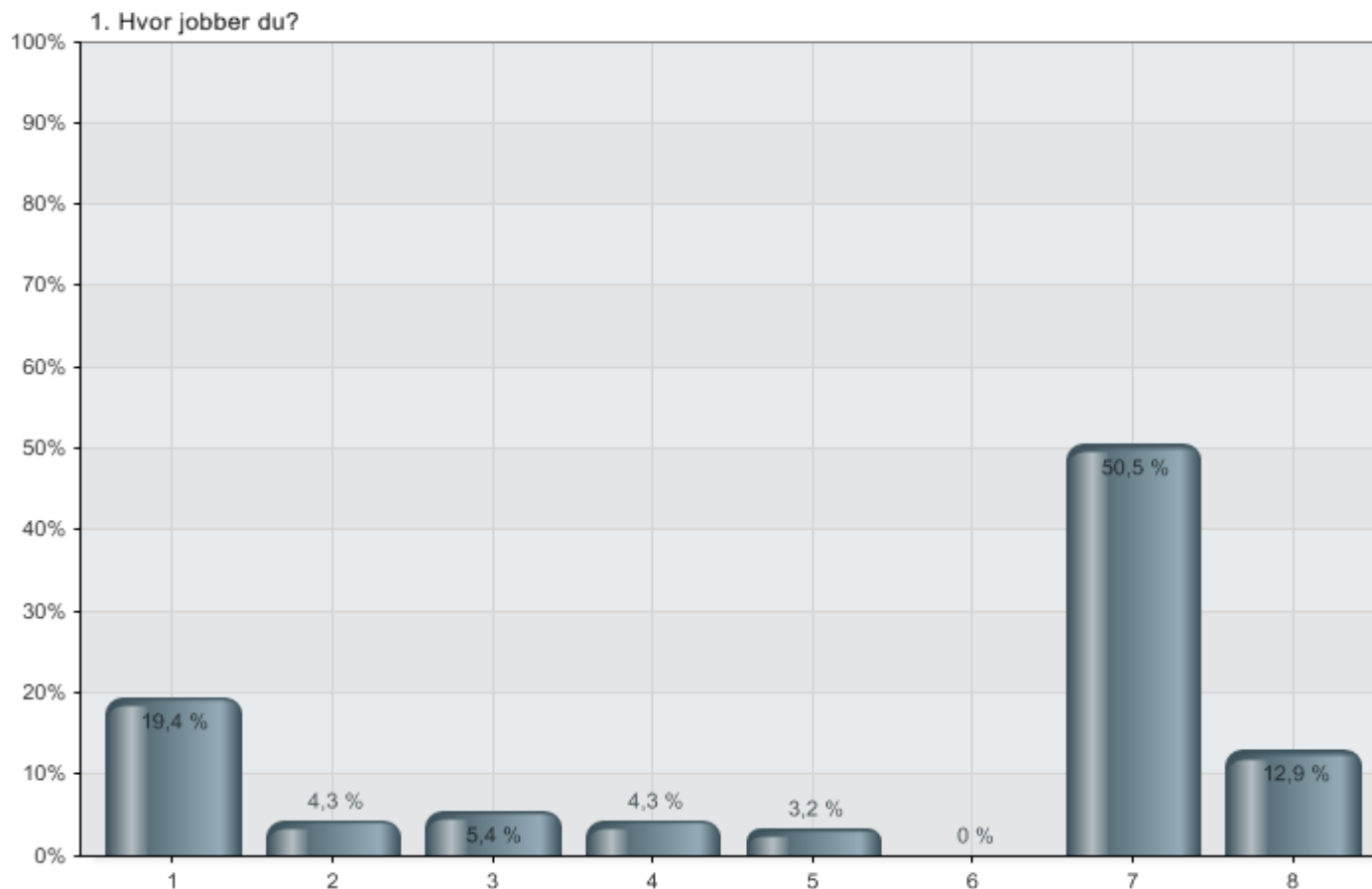
Ref: Welle-Strand, upubliserte data 2012

...har det hjulpet så langt??

Ny spørreundersøkelse om

- Lar-gravide og oppfølging barn retningslinje
- Bruk av retningslinjer generelt

Hvor jobber du?

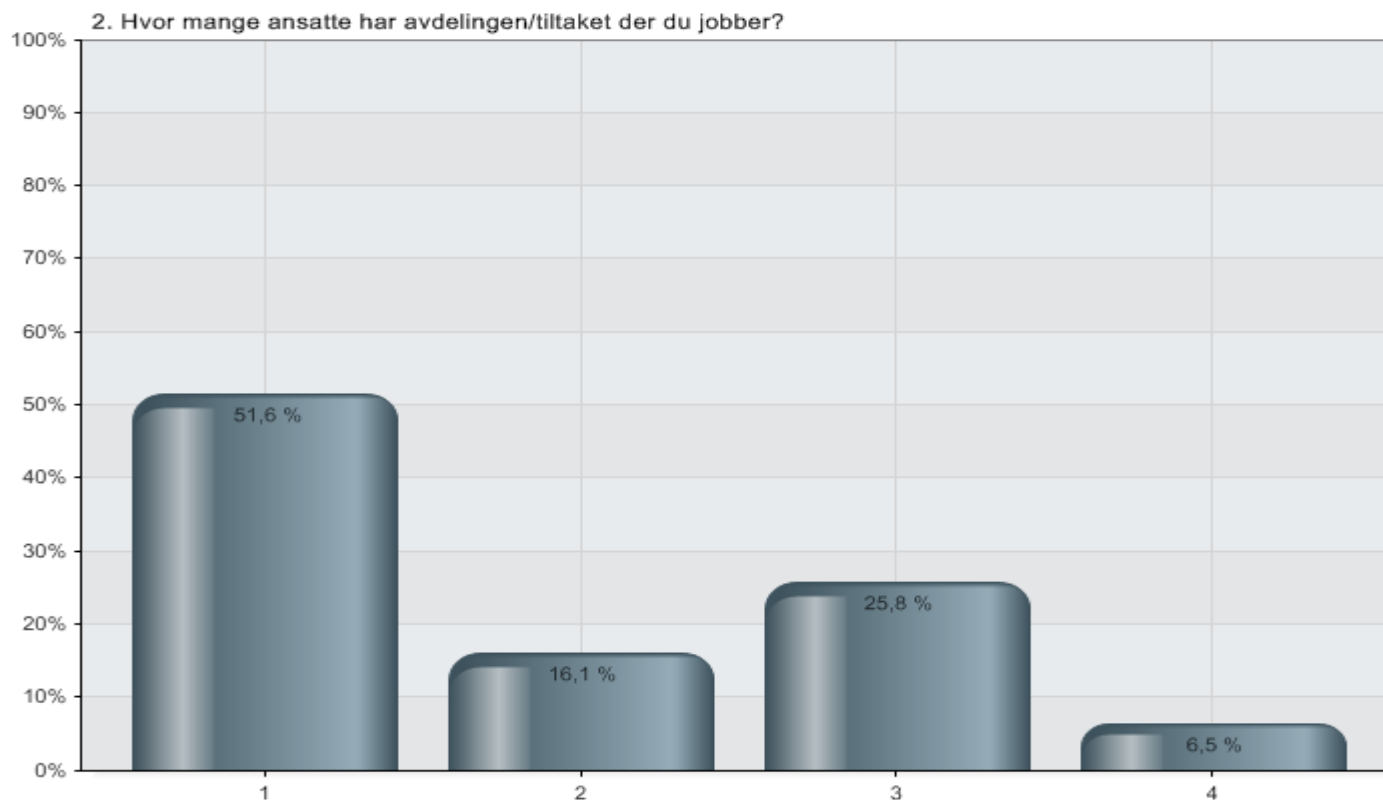

1	I LAR-tiltak i spesialisthelsetjenesten
2	I TSB døgnetenhet
3	Med oppfølging av LAR-pasienter i kommune
4	På fødeavdeling på sykehus
5	På barneavdeling på sykehus
6	I familieavdeling på institusjon under barnevernet
7	Helsestasjon
8	Annet:

Denne undersøkelsen	N
	93

Hvor mange ansatte har avdelingen/tiltaket der du jobber?

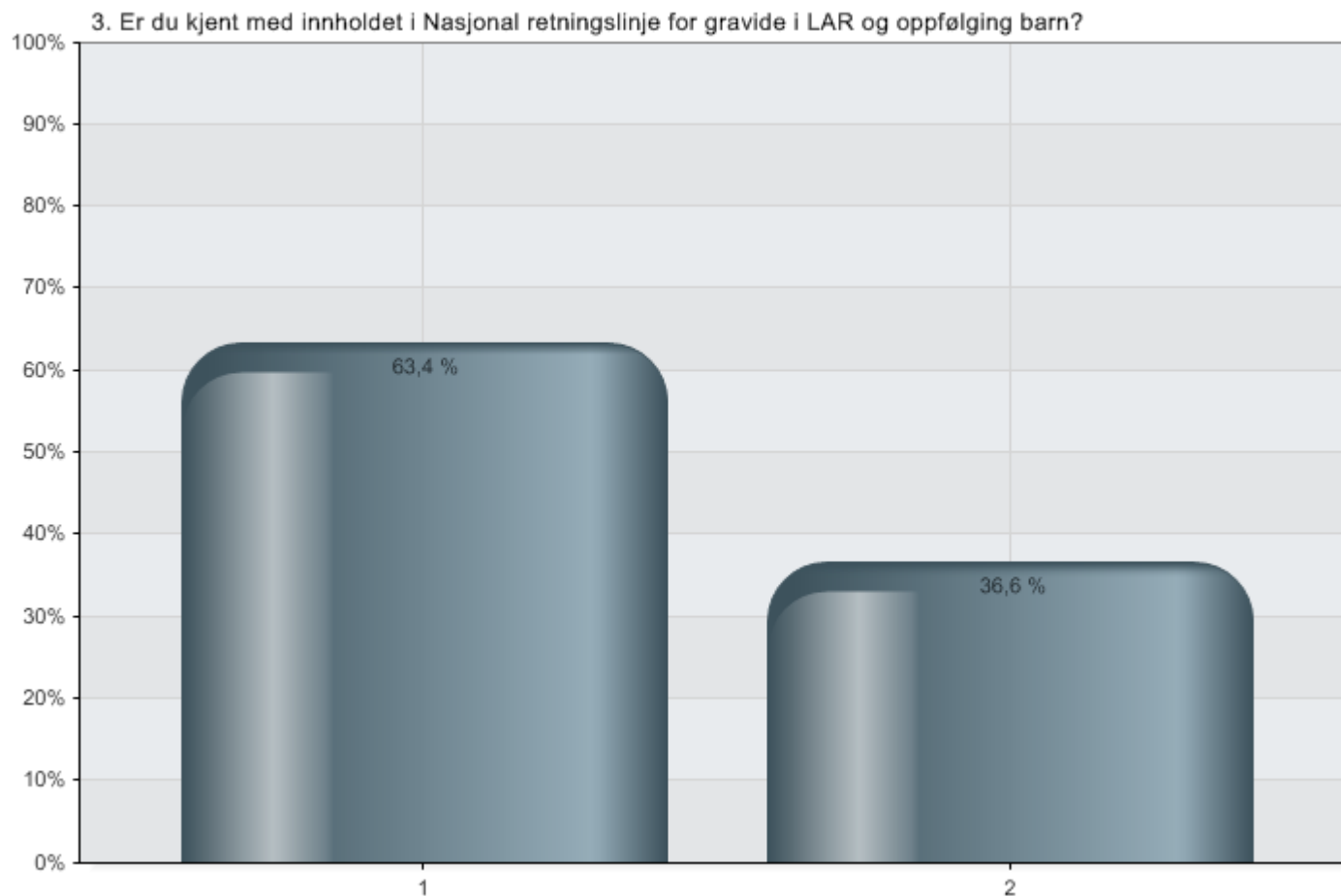
1	Mindre enn 10 ansatte
2	10-19 ansatte
3	20-100 ansatte
4	Mer enn 100 ansatte

	N
Denne undersøkelsen	93

Er du kjent med innholdet I retningslinjen?

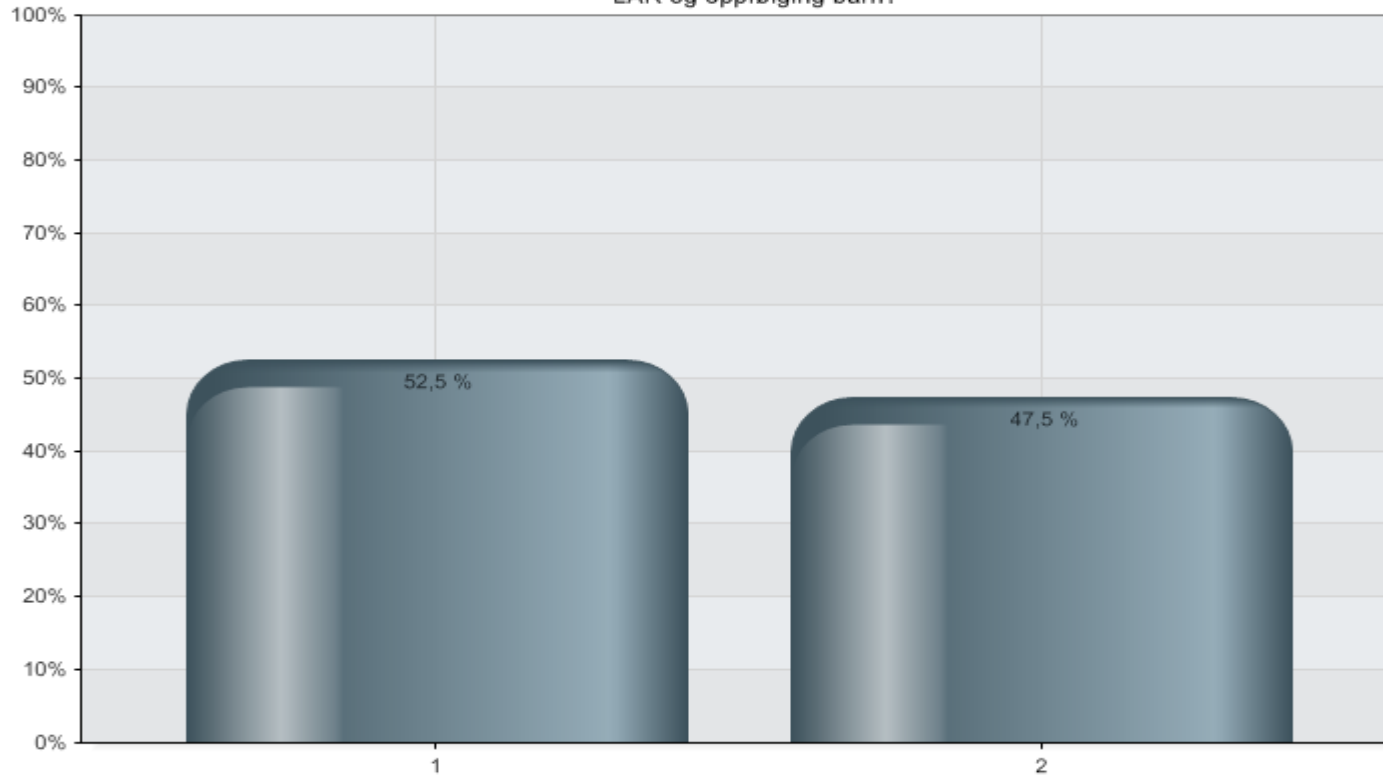
1	Ja
2	Nei

Denne

Har du vært på implementeringskonferanser og/eller fått ekstern opplæring om Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn?

4. Har du vært på implementeringskonferanser og/eller fått ekstern opplæring om Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn?

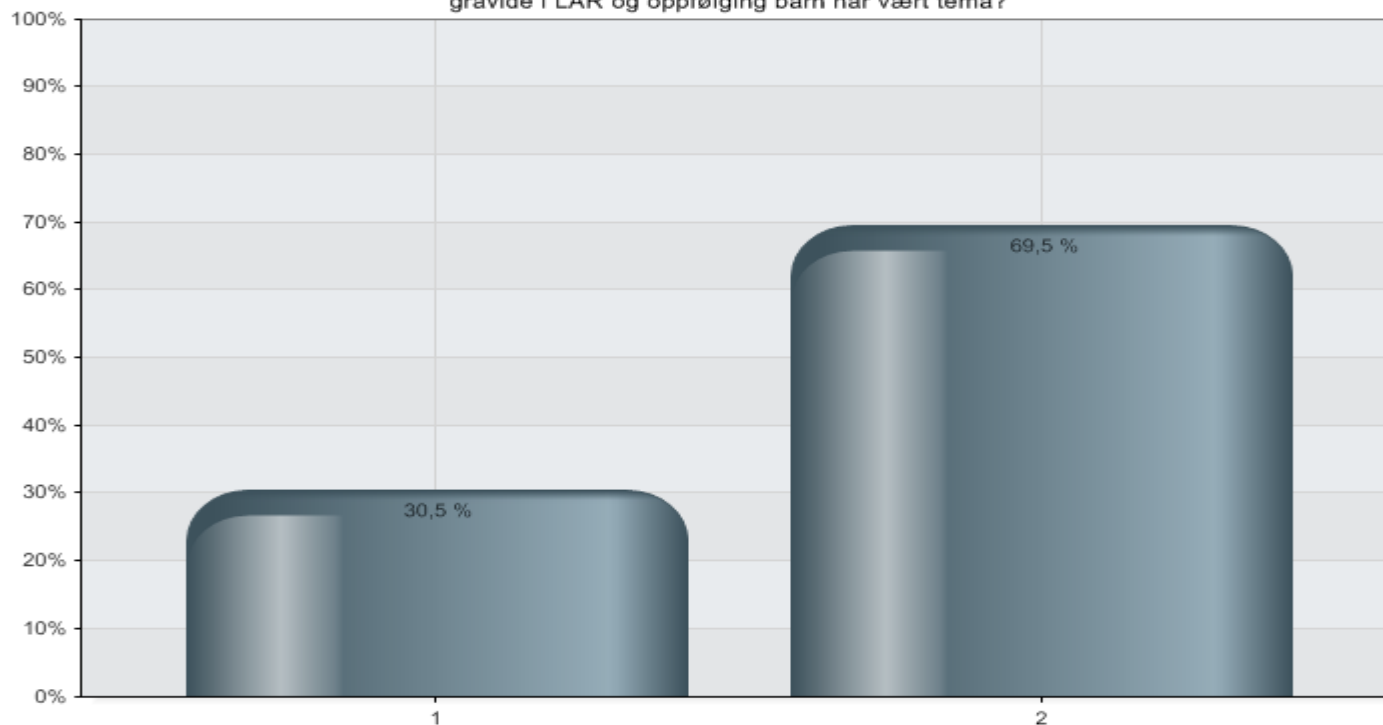

1	Ja
2	Nei

	N
Denne undersøkelsen	59

Har det vært gjennomført kurs eller annen intern opplæring på ditt arbeidssted hvor Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn har vært tema?

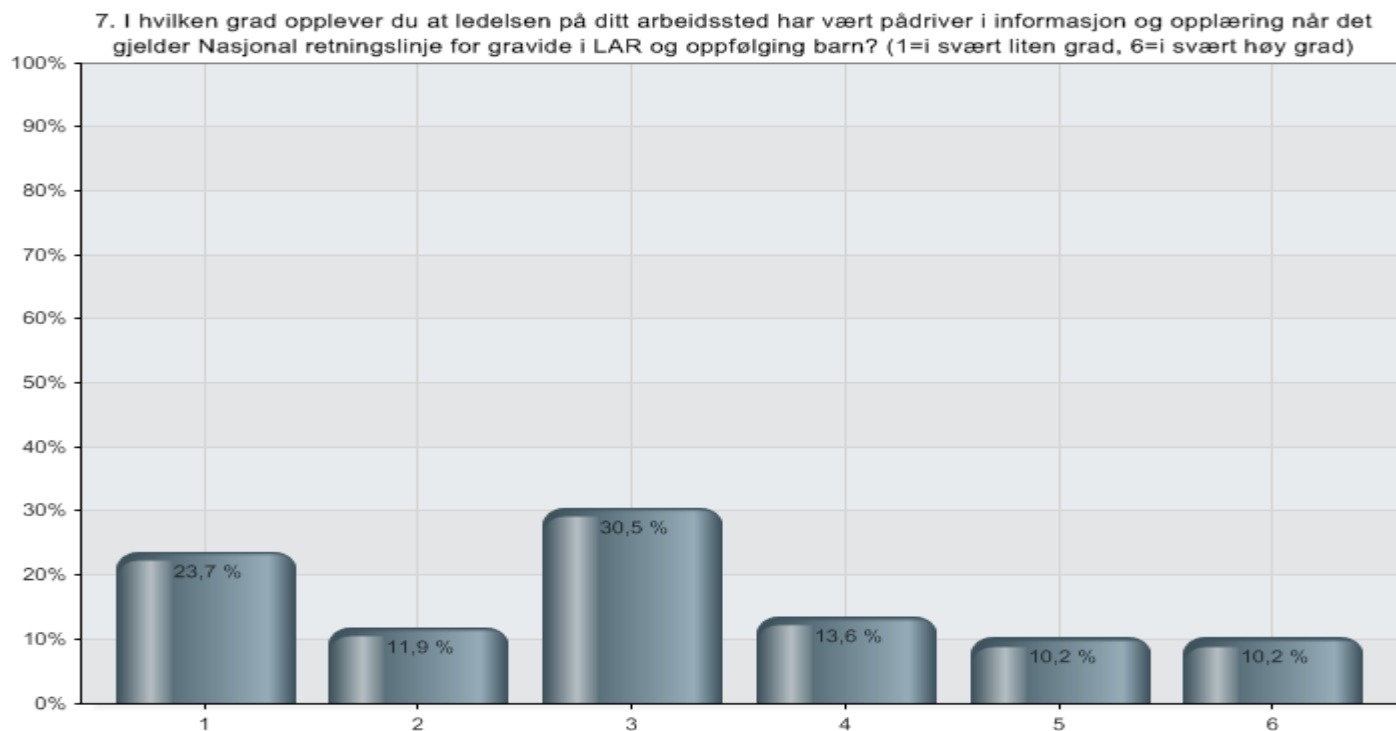
6. Har det vært gjennomført kurs eller annen intern opplæring på ditt arbeidssted hvor Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn har vært tema?

1	Ja
2	Nei

	N
Denne undersøkelsen	59

I hvilken grad opplever du at ledelsen på ditt arbeidssted har vært pådriver i informasjon og opplæring når det gjelder Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn?

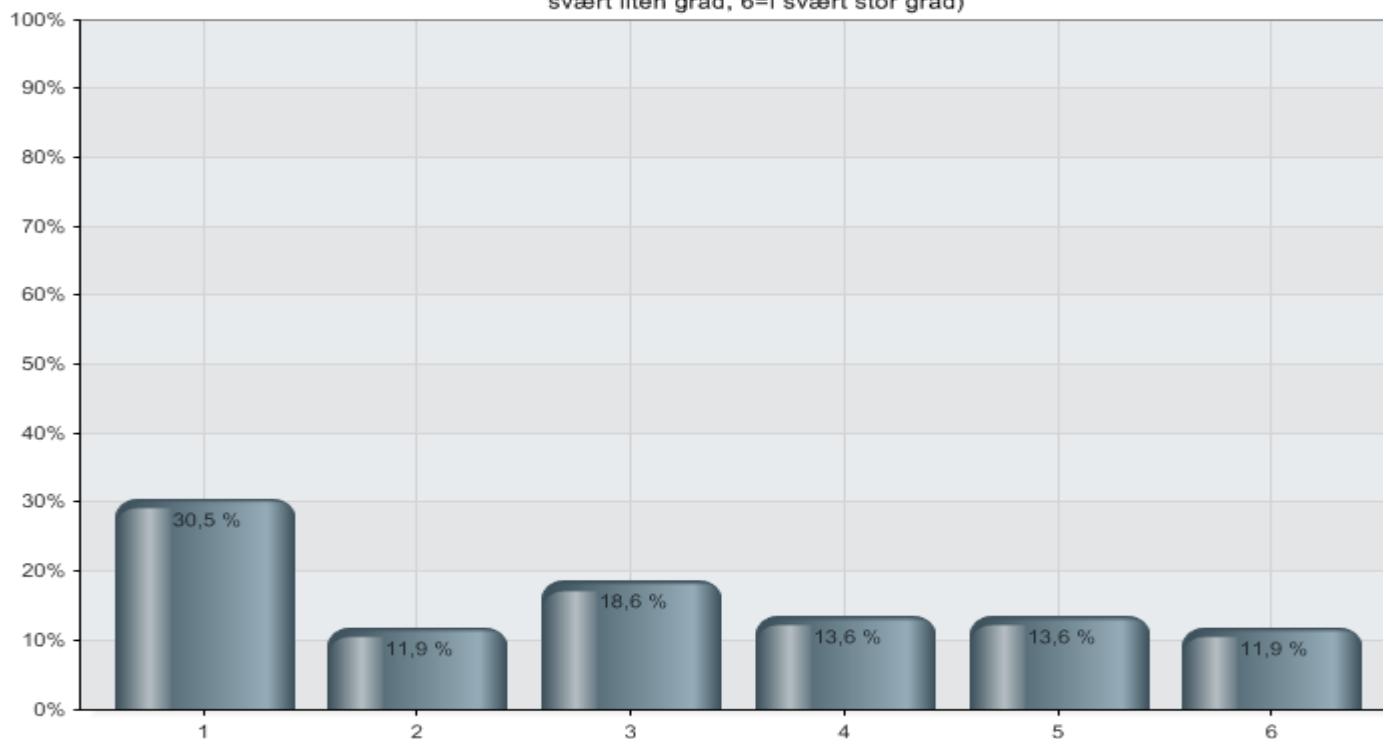

1	1 I svært liten grad
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6 I svært stor grad

	N
Denne undersøkelsen	59

8. Har du brukt (hentet informasjon fra) Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn siste halvår?

8. Har du brukt (hentet informasjon fra) Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn siste halvår? (1= i svært liten grad, 6= i svært stor grad)

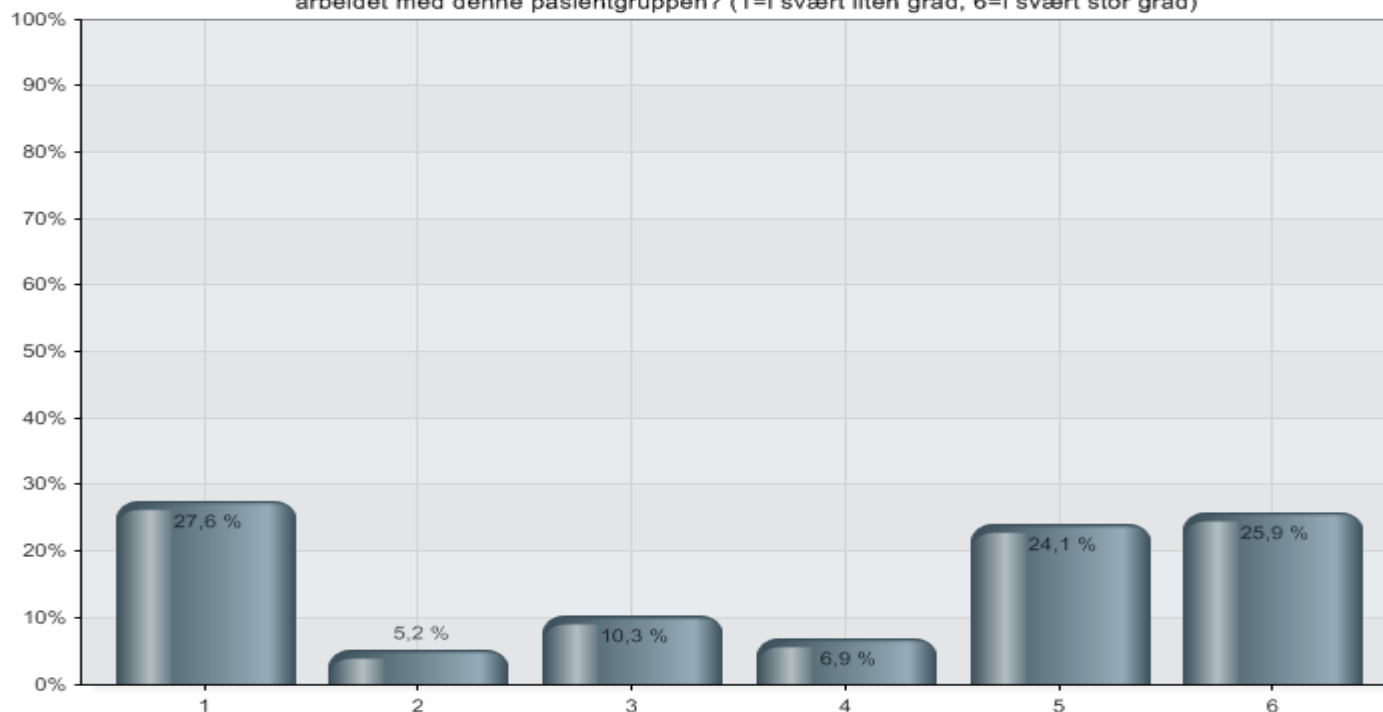

1	1 I svært liten grad
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6 I svært stor grad

	N
Denne undersøkelsen	59

I hvilken grad har Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn blitt styrende for dine faglige valg i arbeidet med denne pasientgruppen?

9. I hvilken grad har Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn blitt styrende for dine faglige valg i arbeidet med denne pasientgruppen? (1=i svært liten grad, 6=i svært stor grad)

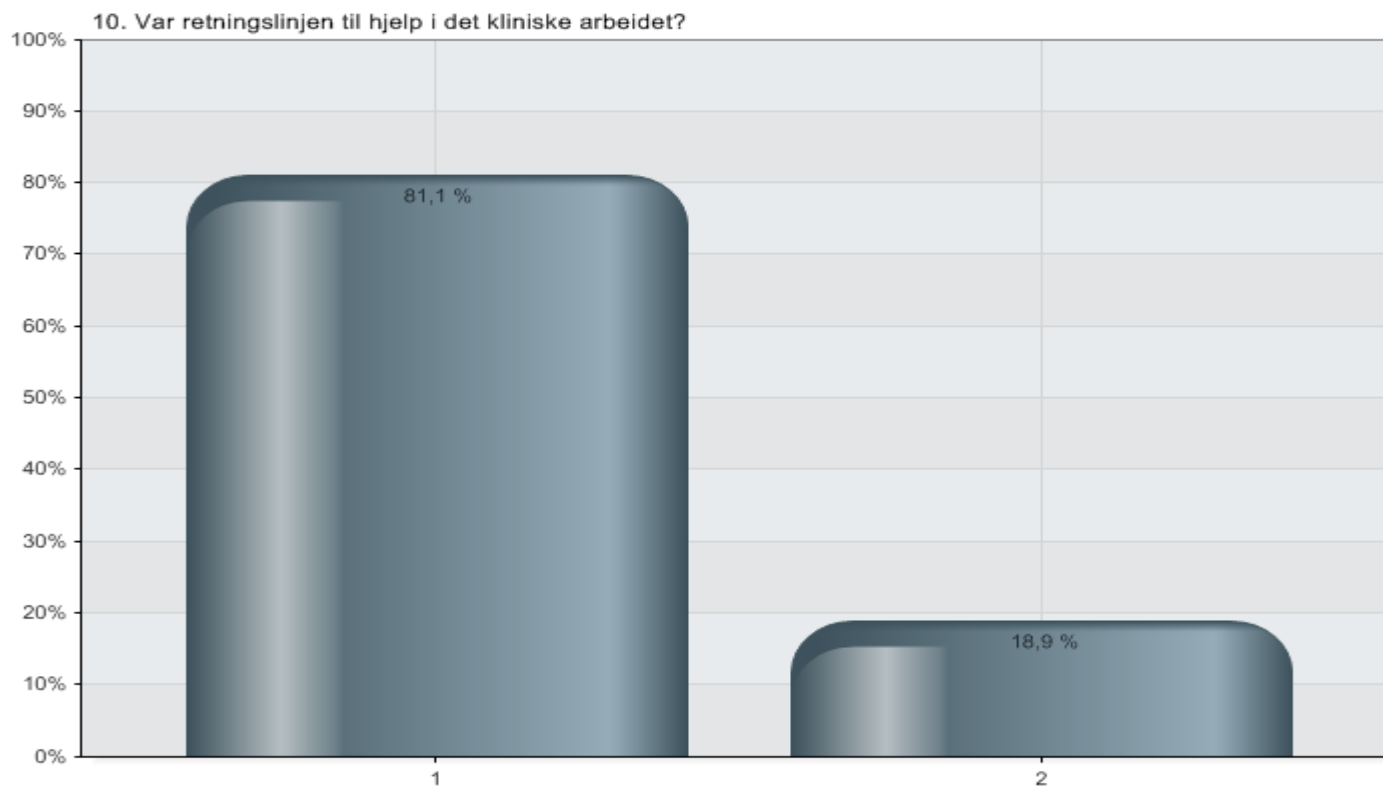

1	1 I svært liten grad
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6 I svært stor grad

N
58

Denne undersøkelsen

Var retningslinjen til hjelp i det kliniske arbeidet?

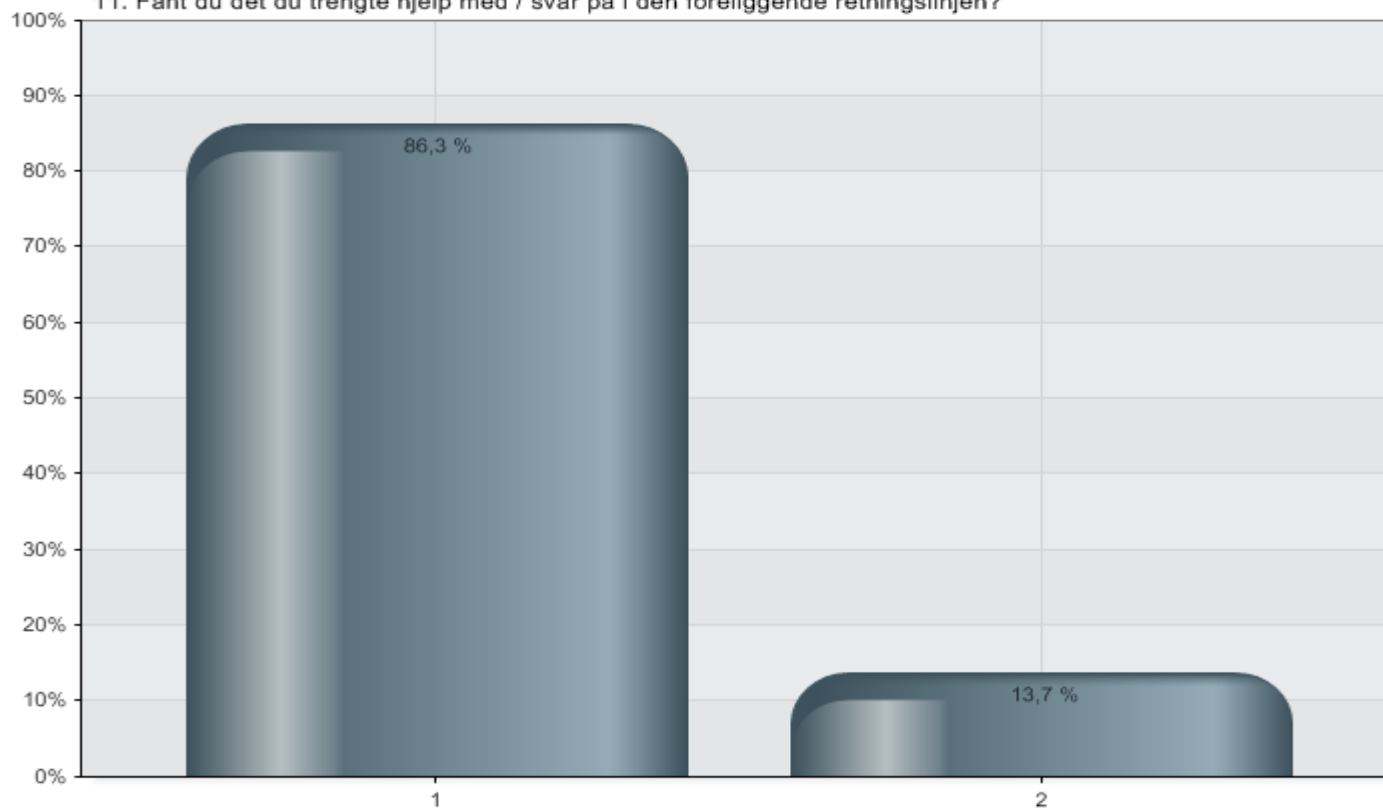

1	Ja
2	Nei

	N
Denne undersøkelsen	53

Fant du det du trengte hjelp med / svar på i den foreliggende retningslinjen?

11. Fant du det du trengte hjelp med / svar på i den foreliggende retningslinjen?

1	Ja
2	Nei

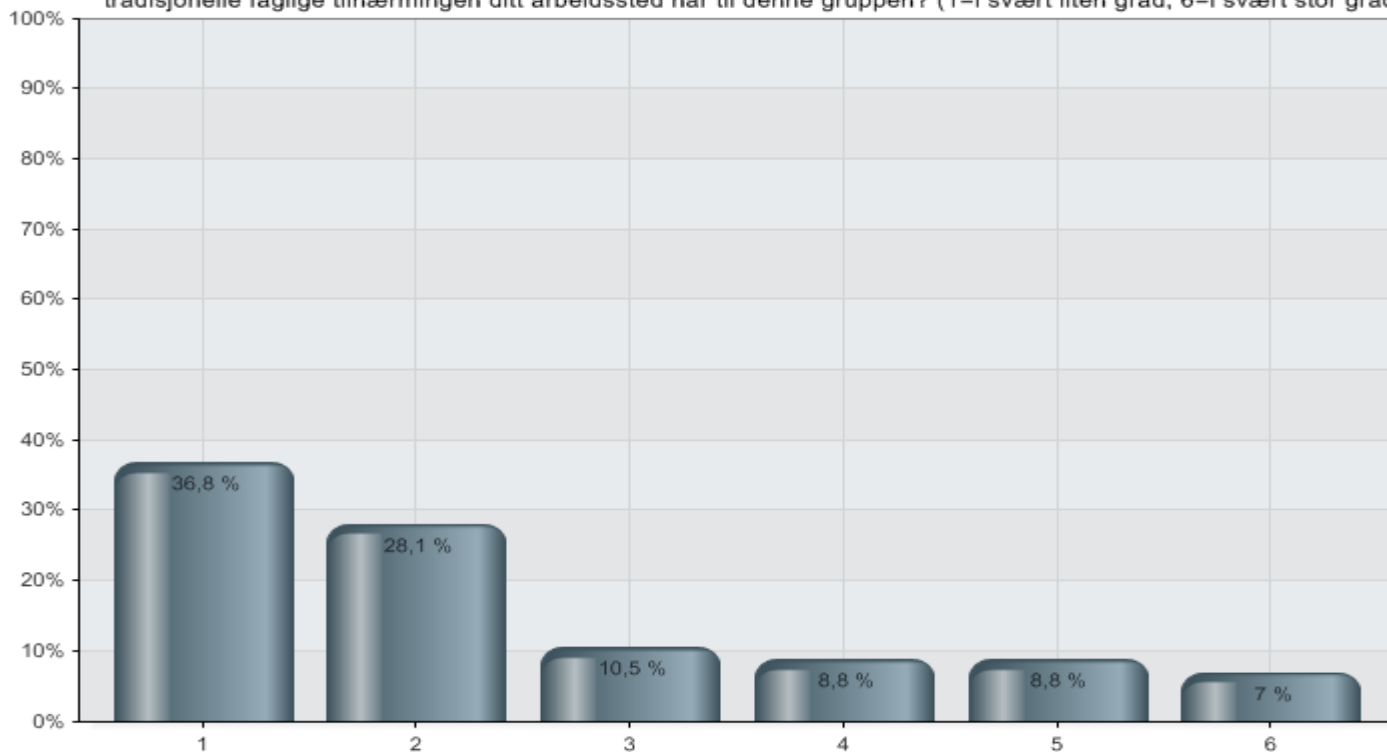
	N
Denne undersøkelsen	51

Hva fikk du ikke hjelp til / svar på?

- Uavhengig av retningslinjer vil det alltid være individuell vurdering og mange etiske utfordringer i disse sakene
- Det mangler tydelighet når det gjelder hvem som gjør hva.

I hvilken grad opplever du at Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn generelt bryter med den tradisjonelle faglige tilnærmingen ditt arbeidssted har til denne gruppen?

13. I hvilken grad opplever du at Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn generelt bryter med den tradisjonelle faglige tilnærmingen ditt arbeidssted har til denne gruppen? (1=i svært liten grad, 6=i svært stor grad)

1	1 I svært liten grad
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6 I svært stor grad

	N
Denne undersøkelsen	57

Utvalgte kommentarer fra respondentene iht. forrige spørsmål

- Bryter med vår forståelse for medisinerings av gravide
- Mener anbefalingene ikke er riktige ift. forskningsbasert kunnskap om legemiddelvalg i LAR for gravide (gjelder punktet om nedtrapping)
- Synes det er helt utrolig at LAR for gravide anbefales selv om vi vet at fosteret kan få abstinens
- Vi har vært mye tydeligere på å involvere barnevernet

Dissensen

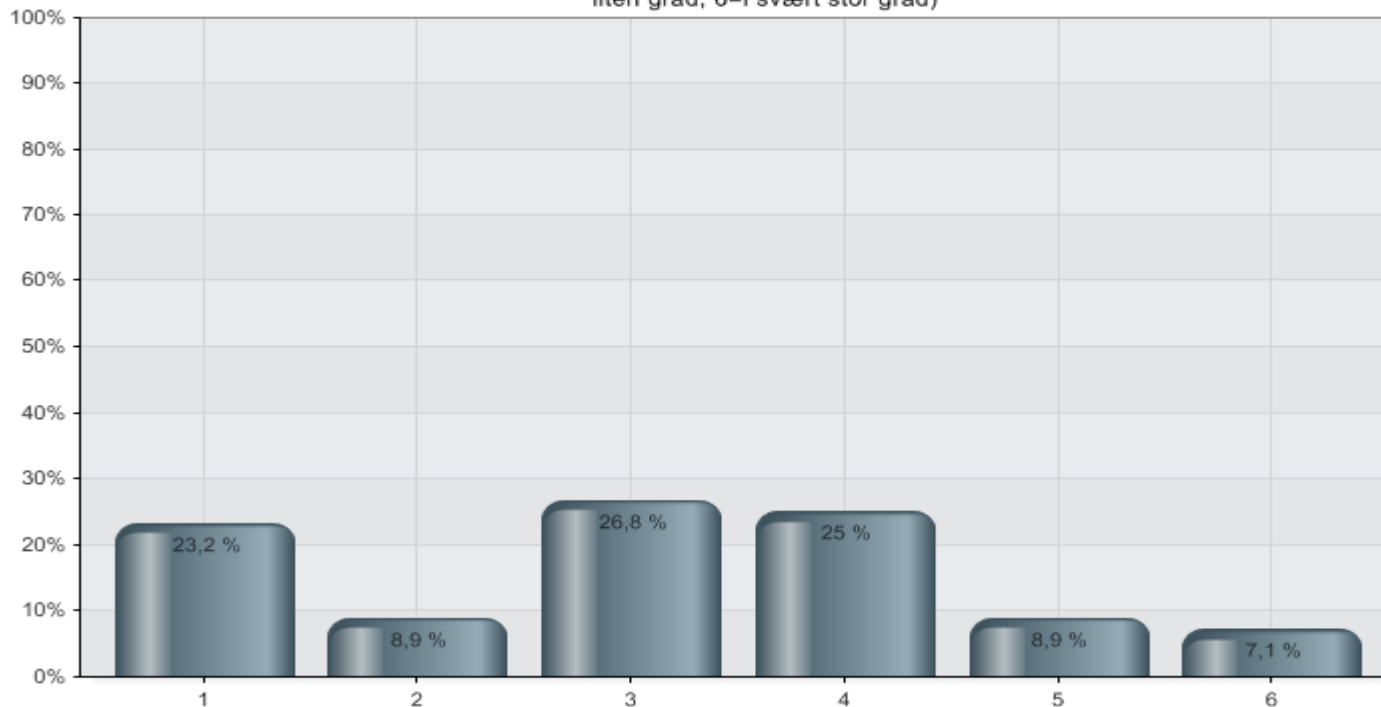
- **Helsedirektoratet:**

- Metadon eller buprenorfin **bør opprettholdes** under graviditet. Metadon / buprenorfindoseringen holdes på et nivå der kvinnen ikke plages av betydelige abstinenser
- Metadon eller buprenorfin **kan trappes noe, eventuelt helt**, ned under graviditet forutsatt at nedtrappingen skjer under betryggende forhold.

- **Dissens:** 5/17 i prosjektgruppen: Metadon eller buprenorfin **bør trappes helt ned**, helst før svangerskapet starter der det er mulig, eller i svangerskapet

I hvilken grad har retningslinjen bidratt til økt samarbeid med fagpersoner fra kommune og spesialisthelsetjenesten?

15. Nasjonal retningslinje for gravide i LAR og oppfølging barn har anbefalinger for ansatte i helse, barnevern- sosialtjeneste i kommunen og ansatte i spesialisthelsetjenesten som har med denne pasientgruppen å gjøre. I hvilken grad har retningslinjen bidratt til økt samarbeid med fagpersoner fra kommune og spesialisthelsetjenesten? (1=i svært liten grad, 6=i svært stor grad)

1	1 I svært liten grad
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6 I svært stor grad

N
56

Denne undersøkelsen

Hvis det er andre ting relatert til retningslinjens innhold kan du utdype her

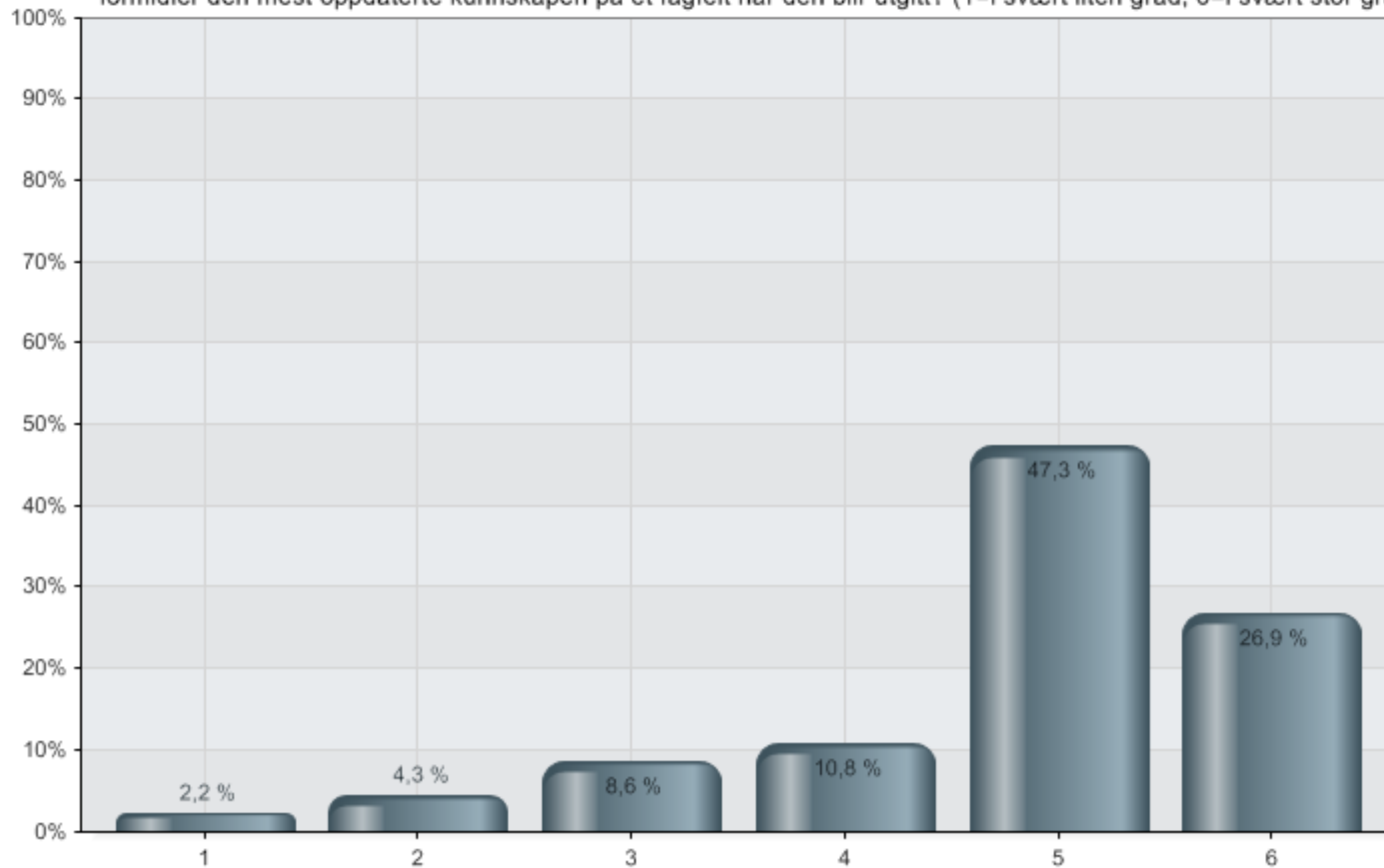
- Ikke penger til implementering
- Kommunene kjenner retningslinja svært dårlig, spesielt fastlegene
- Gjennom kurs er fokus og kunnskap om retningslinjen etablert og det gjør det lettere å henwise/rådføre seg med spesialisthelsetjenesten

Forts..kommentarer på retningslinjens innhold

Viktig med evaluering om oppfølgingstilbudet faktisk blir prioritert og følges opp i praksis, videre om tilbudet om familieplasser er tilstrekkelig for dem som har behov for slikt tilbud

Hvor stor grad av tillit har du til at nasjonale faglige retningslinjer på helseområdet som utgis av Helsedirektoratet formidler den mest oppdaterte kunnskapen på et fagfelt når den blir utgitt

17. Hvor stor grad av tillit har du til at nasjonale faglige retningslinjer på helseområdet som utgis av Helsedirektoratet formidler den mest oppdaterte kunnskapen på et fagfelt når den blir utgitt? (1=i svært liten grad, 6=i svært stor grad)

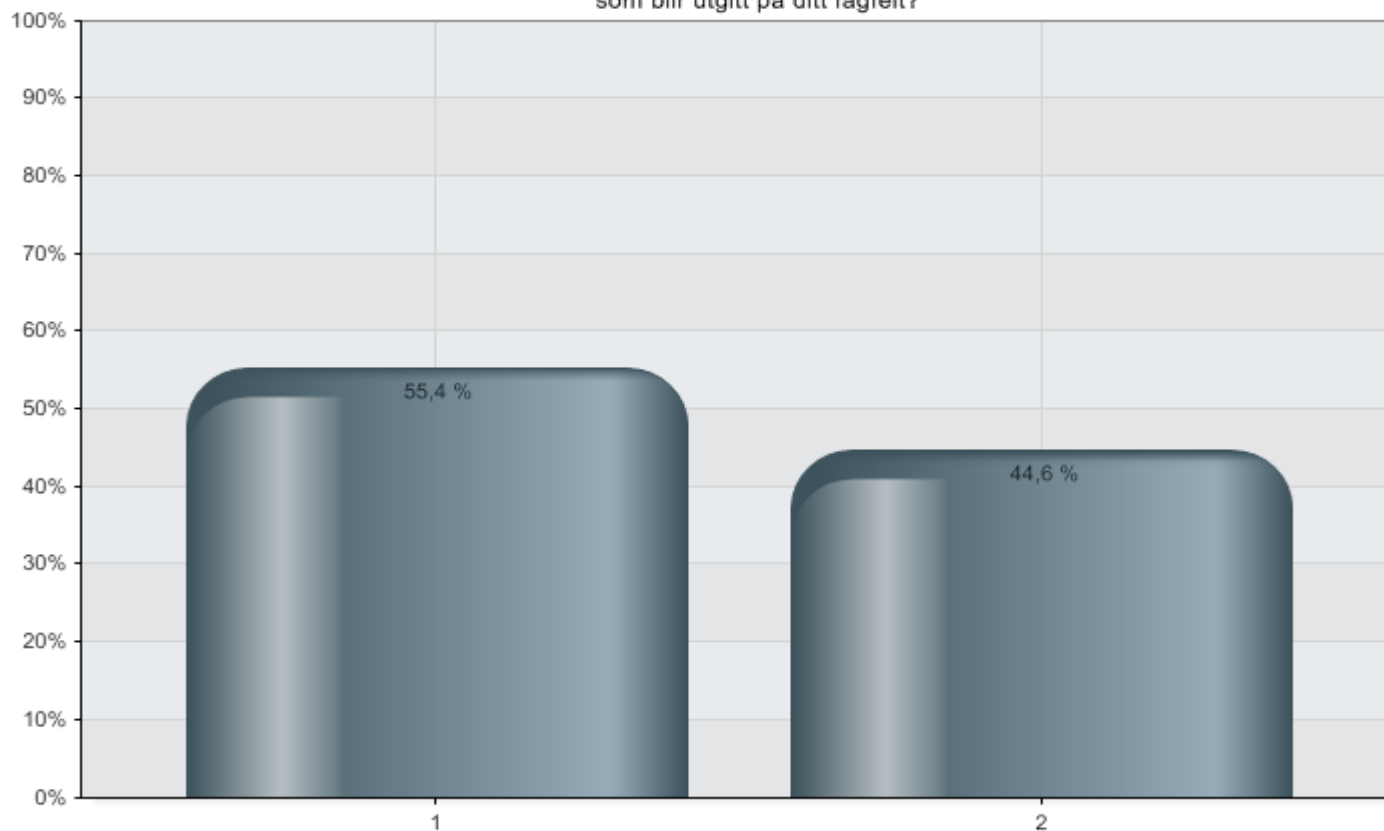
1	I svært liten grad
2	
3	
4	
5	
6	I svært stor grad

Denne undersøkelsen

93

Har arbeidsplassen din en ansvarlig som sørger for at de ansatte blir gjort kjent med nye nasjonale retningslinjer som blir utgitt på ditt fagfelt?

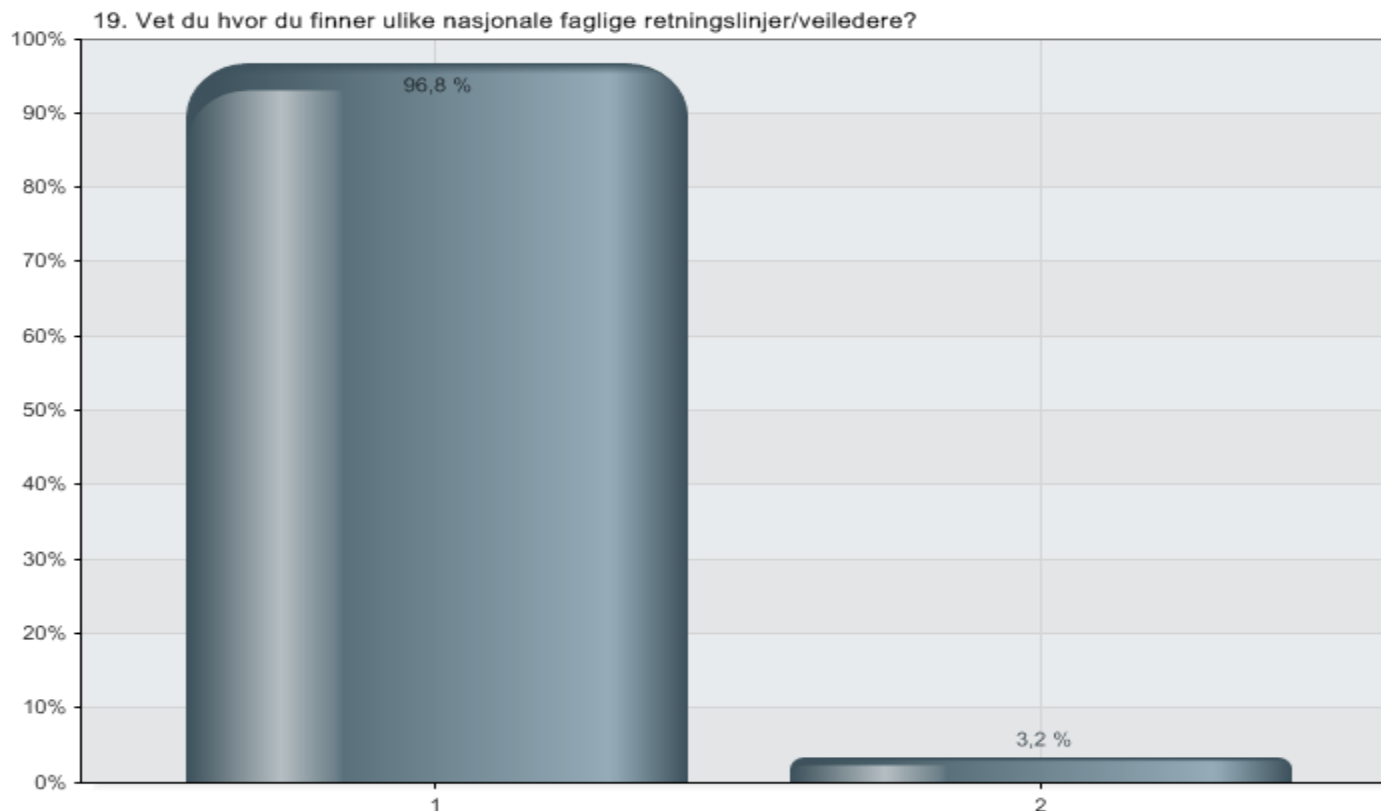
18. Har arbeidsplassen din en ansvarlig som sørger for at de ansatte blir gjort kjent med nye nasjonale retningslinjer som blir utgitt på ditt fagfelt?

Ja
Nei

D

Vet du hvor du finner ulike nasjonale faglige retningslinjer/veiledere?

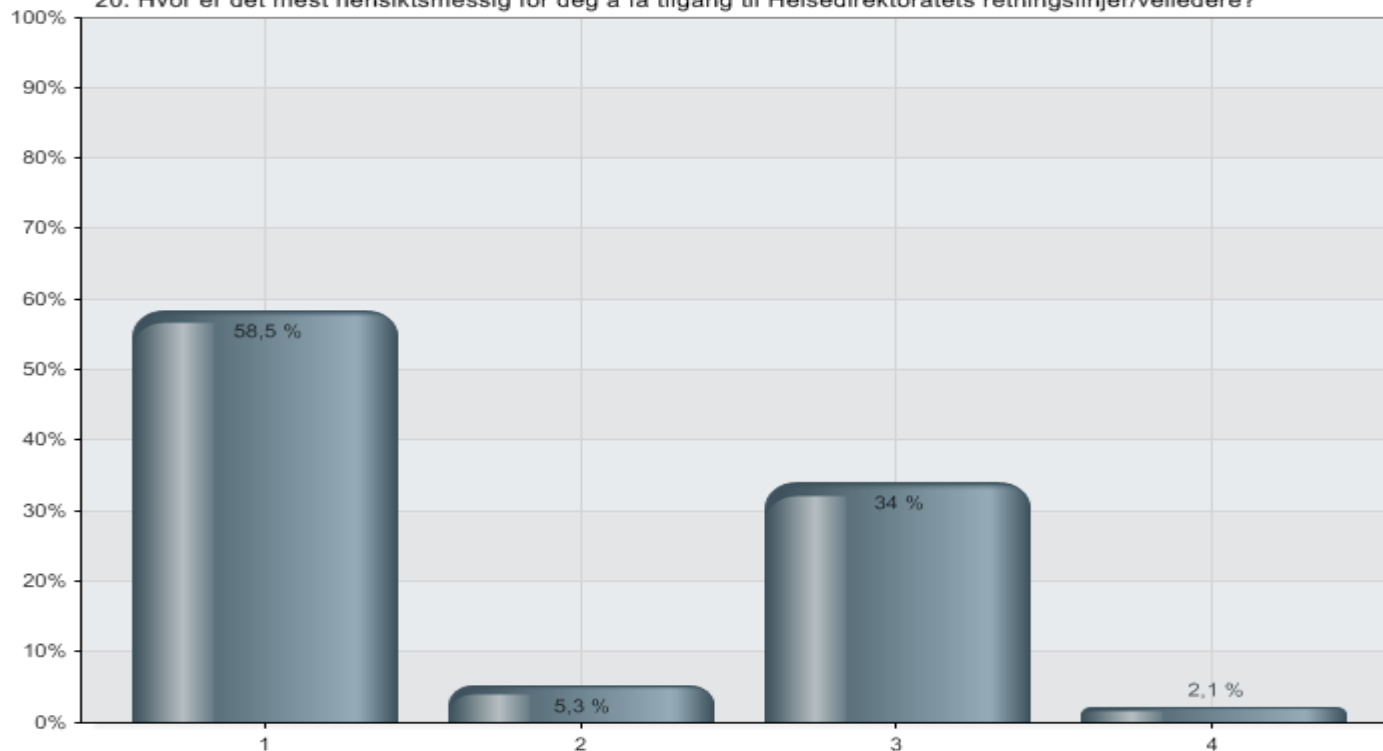

1	Ja
2	Nei

Denne undersøkelsen	94
---------------------	----

Hvor er det mest hensiktsmessig for deg å få tilgang til Helsedirektoratets retningslinjer/veiledere?

20. Hvor er det mest hensiktsmessig for deg å få tilgang til Helsedirektoratets retningslinjer/veiledere?

1	Helsedirektorat et.no
2	Helsebiblioteke t.no
3	Tilsendt arbeidsstedet ved utgivelse
4	Annet:

	N
Denne undersøkelsen	94

**Hvordan jobber din
arbeidsplass med
nasjonale
retningslinjer**

**Hvilke forhold er det
som hindrer / fremmer
deg i å ta i bruk en
retningslinjer?**

Do you see a musician or a girl's face?